

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen -hankesuunnitelma, alustava

JOHDANTO

Pienissä maalaiskunnissa, kuten **Pornainen, Askola, Myrskylä ja Pukkila**, suurin osa yli 65-vuotiaista asuu omakotitalossa. Pornaisissa tammikuussa 2022 tehdyn kyselyn perusteella monilla ikäihmisillä on hankaluuksia asumisessaan: taloissa on usein kaksi kerrosta, on portaita, kynnyksiä, painavia ovia ja ahtaita tiloja. Asuntojen epäkohtia ei useinkaan ole osattu tai kyetty itse korjaamaan.

Mikäli kunnat pystyisivät tarjoamaan ikäihmisille kotona asumiseen tukea, neuvoja sekä liikuntaesteiden korjausapua, voisivat he pärjätä kotonaan pidempään ja tarve muulle kotihoidolle ja -palveluille saattaisi vähentyä huomattavasti.

Hankkeen toimintaidea ja tavoitteet

1. Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen

- **jakamalla tietoa** mm. asumisen ennakoinnista, turvallisuuden parantamisesta, kotiin tuotavista ostopalveluista, ikäteknologiaratkaisuista, pienistä arjen apuvälineistä ja esteettömyydestä
- tekemällä asunnon **esteettömyyskartoituksia**: asiaan perehdytetyt vapaaehtoiset käyvät ikäihmisten luona tekemässä esteettömyyskartoituksia ja niiden pohjalta korjaussuunnitelmia
- auttamalla asunnon **esteettömyyskorjauksissa**: vapaaehtoistyöntekijät tekevät pienet korjaustyöt, asentavat mm. tukikahvoja pesutiloihin sekä luiskia ja kaiteita portaisiin
- tarjoamalla ikäihmisille apua korjausavustusten hakemiseen

Hankkeessa tuotetaan tietopaketteja, oppaita ja konsepti, jota toteutetaan kaikissa hankkeen kunnissa.

2. Vapaaehtoistyön koordinointi

- etsitään kuntien asukkaista **vapaaehtoisia** ikäihmisiä mukaan kotona asumisen tukemiseen: tarvitaan vapaaehtoistyön koordinoitua
- koulutetaan vapaaehtoistyöntekijät** tekemään esteettömyyskartoituksia ja -korjauksia

Pornaisten kunnassa tehdyssä kyselyssä selvisi, että ikäihmiset olisivat hyvinkin innokkaita tekemään vapaaehtoistyötä ja auttamaan muita kotonaan asuvia ikäihmisiä. Vapaaehtoistoiminta ei kuitenkaan lähde liikkeelle ilman toimivaa koordinaatioita. Tässä hankkeessa vapaaehtoistyöhön etsittäisiin nimenomaan sellaisia henkilöitä, jotka pystyisivät auttamaan esteettömyyskartoitusten ja pienten korjaustöiden tekemisessä. Heidän perehdytyksensä tehtävään tehtäisiin yhteistyössä Invalidiliiton Esteettömyyskeskuksen kanssa.

3. **Perhehoidon lisääminen kunnissa**

-esteettömyyskartoitusten ohessa voidaan etsiä **mahdollisia perhekoti-kohteita** ja arvioida tilojen sopivuutta toimintaan

Kunnissa voitaisiin hyödyntää ne isot omakotitalot, joista ikäihmiset ovat siirtymässä hoivapalveluiden piiriin. **Perhehoito** on yksi hoivapalvelun muoto, joka voidaan järjestää myös ikäihmisen kotiin. Tämä mahdollisuus on monissa kunnissa vielä melko tuntematon. Perhehoito on tutkitusti edullisin kodin ulkopuolisen hoidon, hoivan ja tuen muoto. Perhehoidossa voisi olla sekä lyhyt-että pitkäaikaisessa hoidossa olevia ikäihmisiä. Tältä osin hankkeessa tehtäisiin yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa.

Hankkeen lähtökohdat

Hankkeessa ovat mukana pienet naapurikunnat Pornainen, Myrskylä, Askola ja Pukkila, joilla on yhteinen rakennusvalvonta. Hankehakemuksesta ja muista hankkeen järjestelyistä vastaa Pornainen.

Hankkeeseen palkataan **hankekoordinaattori**, jonka pääpaikka on Pornaisissa. Muista hankkeessa mukana olevista kunnista tarvitaan **yhteyshenkilö**, jolta hankekoordinaattori saa tarvitsemiaan tietoja (mm. ikäihmisten yhteystietoja) ja jolle toimitetaan raportit hankkeen etenemisestä.

Hankekoordinaattori toteuttaa hanketta tehdyn suunnitelman mukaisesti ja koordinoi vapaaehtoistoimintaa. Hän tekee tiivistä yhteistyötä Pornaisten Ikäihmisten palvelukortteli -hankkeen projektipäällikön kanssa ja saa häneltä apua mm. tiedon keräämiseen ja viestintään.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä mm. Invalidiliiton Esteettömyyskeskuksen, Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonnan, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton Ikäteknologiakeskuksen ja Suomen Asumisen Apu ry:n kanssa sekä useiden vapaaehtoistyötä koordinoivien tahojen kanssa.

Toimenpiteet

1. **Tuotetaan ikäihmisille tietopaketti** mm. kodin turvallisuudesta, asumisen ennakoinnista, esteettömyyskartoituksista ja -korjauksista, kotiin tuotavista ostopalveluista ja ikäteknologiasta. Tuotetaan mahdollisesti myös tiedotteita ja opastuslehtisiä em. aiheista.

2. Tehdään **esteettömyyskartoituksia** hankkeen kuntien alueella asuvien ikäihmisten asunnoissa ja tehdään niihin pienimuotoisia **esteettömyyskorjauksia**.

3. Hankkeessa kehitetään **vapaaehtoistyöhön perustuva toimintamalli**, jossa etsitään vapaaehtoistyöstä kiinnostuneita ja sopivia henkilöitä tekemään esteettömyyskartoituksia ja -korjauksia sekä koulutetaan heitä tehtävään.

4. Yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa etsitään **perhehoito-mahdollisuudesta kiinnostuneita** perheitä hankkeen kunnista ja koko Uudeltamaalta. Kartoitetaan **perhehoitoon sopivat kiinteistöt** ja huolehditaan niiden mahdollisista esteettömyyskorjauksista. Autetaan perhehoitajiksi kiinnostuneita alkuun toiminnan pyörittämisessä.

Kustannukset

Rahoittaja

Haettava avustus	48.000	
Hakijan omarahoitus	32.000	ehdollinen avustuksen saamiselle

Rahoitussuunnitelma

Palkat	36.000	projektityöntekijä
Henkilöstösivukulut	11.000	
Yleiskustannukset	15.000	tilat, materiaalit, koneet ja laitteet, matkakulut
Ostopalvelut	18.000	suunnittelu, viestintä, koulutus, muut

Yhteensä 80.000

Haettava avustus (60 %) 48.000

Omarahoitusosuus (40 %) 32.000

Kokonaisrahoitus 80.000

Omarahoitusosuus jaettuna 4 kunnalle

Pornainen	11.500/hanke	5.750/vuosi 2022 + 5.750/vuosi 2023
Askola	11.500/hanke	5.750/vuosi 2022 + 5.750/vuosi 2023
Myrskylä	4.600/hanke	2.300/vuosi 2022 + 2.300/vuosi 2023
Pukkila	4.600/hanke	2.300/vuosi 2022 + 2.300/vuosi 2023